

§ 4

Utökning av befintligt kommunalt reservat Uvberget (KS/2022:287)

Kommunfullmäktiges beslut

1. Malung-Sälens kommun beslutar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken att naturreservatet Uvberget, inrättat av Kommunen 2019-09-16, dnr KS/2019:346, ska ha den utökade geografiska omfattning som framgår av bilaga 1.
2. För den tillkommande delen ska beslutet om att bilda naturreservatet Uvberget gälla i sin helhet med syfte, skäl och föreskrifter enligt 7 kap. 4 §, 5 § första och andra styckena, 6 § och 30 § miljöbalken.
3. Beslutet riktar sig till var och en, fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom reservats-området.
4. Den tillkommande delen ska ingå i skötselområde 1 i gällande skötselplan, daterad 2019-09-16, dnr KS/2019:346.
5. Med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken, beslutas om markägare och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång, att följande tillkommande föreskrift ska gälla inom hela reservatet:
 - För att tillgodose syftet med naturreservatet förpliktas markägare och innehavare av särskild rätt att tåla att följande åtgärd vidtas inom naturreservatet:
 - skötsel och restaurering genom naturvårdsbränning
6. Naturvårdsförvaltare ska vara Malung-Sälens kommun.

Beskrivning av ärendet

Malung-Sälens kommun beslutade i september 2019 att bilda kommunalt naturreservat Uvberget, väster Femten mot Värmlands rå. Vid planering av skogliga åtgärder 2021 i anslutning till reservatet identifierades höga naturvärden som senare verifierades av Skogsstyrelsen.

Syftet med reservatsutökningen är att bevara biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer genom att skogsmark, myr och övriga naturmiljöer med dess flora och fauna, får utvecklas fritt.

Certifieringen enligt FSC föreskriver dessutom att denna typ av skog bör lämnas orörd och inga åtgärder bör därför genomföras.

Det planerade reservatsområdet består av en fastighet, Östra Fors 6:31, som ägs av Malung-Sälens kommun. Efter föreslagen utökning kommer reservat Uvberget att omfatta ca 135 hektar, varav 115 hektar skogsmark och 20 hektar myr.

I anledning av ovan lämnades ansökan om förhandsbesked om markåtkomstbidrag för utökning av befintligt reservat in i februari 2022 och godkändes i april 2022.

Naturvårdsverket ersätter upp till 50% av marknadsvärdeminskning för av kommunen ägda fastigheter.

Efter beslut i Kf (2022-09-26 §87) beställdes värdering ("Värdeutlåtande") för att komma vidare i processen. Värdering genomfördes november 2022. Denna uppdaterades i 2024-11-04 ("Ersättningsutredning enligt 31 kap Miljöbalken") och godkändes.

För att bidrag till markåtkomst ska kunna betalas ut av Naturvårdsverket krävs att Malung-Sälens kommun har fattat beslut om utökning av Reservat Uvberget och att beslutet vunnit laga kraft.

Förslag till beslut har skickats till SGU, Skogsstyrelsen och Östra Fors Vvo som ej har synpunkter på föreslagen utökning av reservat.

Dagens sammanträde

Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar i enlighet med kommunstyrelsens förslag.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande daterat 2025-01-10 (uppdaterat)
Sammanställning arealer
Karta utökning reservat
Karta reservat Uvberget efter utökning
Skogsstyrelsens naturvärdesinventering
Förhandsbesked om markåtkomstbidrag, NV-3848-22
"Ersättningsutredning" 2024-11-04
Beslut 2019-09-16, dnr KS/2019:346, "Bildande av naturreservat Uvberget i Malung-Sälens kommun", inkl. skötselplan

Beslutet skickas till

Chef Markfunktionen

Skötselplan för naturreservatet Uvberget

Foto: Christina Enfjäll

Innehåll

Administrativa data och beskrivning av området	2
Geovetenskap, Biologi,	2
Kulturhistoria , jakt, fiske och övrigt friluftsliv	4
Infrastruktur.....	4
Källförteckning	4
Plandel.....	5
Syfte med naturreservatet, prioritering mellan bevarande värden	5
Skötselområden med bevarandemål och åtgärder	5
Skötselområde 1: Äldre skog med fri utveckling	5
Skötselområde 2: Friluftsliv och anläggningar.....	5
Jakt och fiske	6
Dokumentation och uppföljning	6
Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder.....	7
Bilagor : Karta med det utökade området samt kommunfullmäktiges beslut	

Beskrivningsdel

Administrativa data

Namn	Uvberget
Kommun	Malung-Sälen
NVR id	
Markslag i hektar: (uppdelning enl. Naturvårdsverkets rapport nr 5391)	
Tallskog	13,9
Granskog	33,2
Barrblandskog	29,0
Barrsumpskog	2,8
Lövblandad barrskog	1,2
Triviallövskog	0,2
Lövsumpskog	0,1
Ungskog och hyggen	1,3
Impediment	0,7
Våtmark	0,7
Totalt	83,1 (från 2025 är totalt antal hektar 134,2)
Rättigheter	Jakt utövas av Östra Fors Viltvårdsområdesförening.
Bebyggelser och anläggningar	
Förvaltare	Malung-Sälens kommun

Beskrivning av området

Geovetenskap

Två mil väster om Malungsfors nära gränsen till Värmland ligger Uvberget som gett reservatet sitt namn. Naturreservatet sträcker sig på båda sidor om toppen av berget som ligger på 500 m.ö.h.

Uvberget ligger långt västerut i Dalarna, inom den så kallade suboceaniska klimatzonen, vilket betyder höga nederbördsmängder och hög luftfuktighet. Många lavar finns huvudsakligen inom denna klimatzon.

Berggrunden i området består av granit, jordarten är i huvudsak storblockig morän med inslag av berg i dagen.

Biologi

Huvuddelen av området äger den naturliga skogens artsammansättning och ekologiska funktion. Uvberget består av en äldre brandpräglad tallskog med inslag av barrblandskog och lövträd. Skogen har formats av upprepade skogsbränder, och spåren efter dessa finns att finna överallt i skogsmarken.

Området är variationsrikt både vad gäller trädens trädslagsblandning, åldersfördelning och dimensioner. Det finns ställvis mycket död ved i olika dimensioner och nedbrytningsstadier. Sammantaget ger detta goda förutsättningar för stor artrikedom både bland växter och djur. I området finns skyddsvärda arter såsom t.ex. broktagel som är starkt hotad. Uvberget ligger långt västerut i Dalarna, inom den så kallade suboceaniska klimatzonen, vilket betyder höga nederbördsmängder och hög luftfuktighet. Många lavar finns huvudsakligen inom denna klimatzon.

Uvbergets brandpräglade barrskog med stor blockighet, klippor och gamla lövträd uppvisar en synnerligen stor artrikedom bland lavarna. Där ibland många hotade arter. En ny art för Dalarna upptäcktes, granlundlav och som är Starkt hotad i landet. Första fyndet av blek kryptolav på sten gjordes också kommer att rödlistas. På bränd ved eller gammal torr kärnved finns också vedskivlav (Nära hotad). Den är den mest spridda av dessa "tall-lavarter". Kortskaftad ärgspik (Nära hotad) förekommer också på tall högstubbar, men skyr kolad ved. Den vill ha torr, lucker ved på grova högstubbar inne i skog. Åtminstone på två ställen hittades arten. Tunn flarnlav är kanske den allra vanligast av "naturvärdesarterna" på tallhögstubbarna. Arten är tämligen allmän i skogslandskapet för att den överlever att högstubbar friställs på hyggen. Men påsikt kommer nog tunn flarnlav att minska så mycket att den kan bli aktuell för rödlistan.

Granen i området är uppkommen efter sista branden. En karaktärsart är garnlav (Nära hotad). Den draperar många granar, särskilt i sluttningarnas mer glesa trädställningar. Garnlav minskar drastiskt i skogslandskapet på grund av kalhyggesbruket och den försvinner helt när skogen avverkas. Uvbergets skog med så mycket garnlav räcker till att bedöma skogen som skyddsvärd. På stammarna av de gamla granarna fanns här och var lavsamhällen med knappnåslavar, vilket är en bra signal för artrika skogar. Nu hittades det som kan förväntas på levande granar, däribland vitgrön nållav (Nära hotad).

Lövträd finns det inte så mycket av. På östra sidan är det mest vårtbjörk, varav några är mycket gamla och grova. Sedan finns det sälgar här och var. På dem finns, förutom vanliga arter, solfjäderlav (Nära hotad). Solfjäderlav

I Uvbergets skog så påträffades 10 rödlistade arter, fördelade 2 Starkt hotad arter, 1 Sårbar art och 7 Nära hotade arter. Tillsammans med signalarter och regionalt hotade arter påträffades 19 naturvärdesarter.

Värdefulla arter

Lavar

Barkkornlav	Korallblylav	Solfjäderlav
Broktagel	Kortskaftad ärgspik	Vedflamlav
Brunpudrad nållav	Kolflarnlav	Vedskivlav
Blek kryptolav	Liten spiklav	Vitmosslav
Bårdlav	Lunglav	Violettgå tagellav
Dvärgbägarlav	Mörkkolflarnlav	Garnlav
Norrlandslav	Gulnål	Skuggblåslav
Granlundlav	Skrovellav	Gytterlav
		Stuplav

Mossor

Nordisk klipptuss

Vedtrappmossa

Svampar

Doftskinn

Rävticka

Hornvaxskinn

Vedticka

Nordtagging

Gammelgranskål

Ulltickeporing

Lateritticka

Ullticka

Kötticka

Vitplätt

Gräddporing

Kulturhistoria

Området ligger i anslutning till Femtsjön som är av riksintresse för kulturmiljövården. Utmed stränderna finns ett stort antal stenåldersboplatser och andra lämningar.

Jakt, fiske och övrigt friluftsliv

Området besöks i huvudsak av jägare

Infrastruktur

Reservatet nås via enskild väg förvaltd av Malung-Sälens kommun. Vägen går i reservatets utkant.

Källförteckning

Material hämtat från översiktlig lavinventering av Naturskyddsföreningen Malung-Sälen.

Plandel

Syfte med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer. Områdets naturskogar, som delvis är brandpräglade, och andra ingående naturmiljöer samt områdets orörda karaktär med dess ekosystem och biologiska mångfald ska bevaras.

Syftet är också att inom ramen för bevarandet av biologisk mångfald och bevarandet av naturmiljöer tillgodose behovet av områden för friluftsliv.

Syftet ska nås genom att skogsmark, myr och övriga naturmiljöer med dess flora och fauna utvecklas fritt. Åtgärder vidtas för att underlätta allmänhetens friluftsliv som informationsskyltar och vägunderhåll. De delar av skogsmarken som är präglade av brand bör om möjligt få brinna i lämpliga intervall.

Prioritering mellan bevarandevärden

Naturreservatet/skötselområdet är främst avsatt för att säkerställa och utveckla de biologiska värdena, varför nya stigar och andra anordningar för friluftslivet endast får lokaliseras på ett sätt så att biologiska värden ej äventyras.

Skötselområden med bevarandemål och åtgärder

Bevarandemålen har utformats i enlighet med de nationella riktlinjer som gäller för formulering av bevarandemål för skyddad natur.

Äldre skog med fri utveckling

Området präglas av olikåldrig skog av både tall och gran. Naturliga processer som åldrande och avdöende leder till att död ved finns i olika grovlekar och nedbrytningsgrader och att skogen är olikåldrig. Omvälvande störningar i form av t.ex. stormfällning och/eller insektsangrepp kan leda till att hela eller delar av skogen under perioder har en annan karaktär, men detta är en del av skogens utveckling.

Skötselåtgärder

Inga, området lämnas till fri utveckling.

Skötselområde 3: Friluftsliv och anläggningar

Beskrivning

Bevarandemål

Information om reservatet och vilka föreskrifter som gäller där finns på informationstavlor i anslutning till området och via kommunens hemsida

Skötselåtgärder

Initialåtgärder

Löpande skötsel

Jakt och fiske

Fisket inskränks inte i naturreservatet. Vilka arter som får jagas regleras inte i föreskrifterna, endast detaljer i hur jakten får utövas. (t.ex. passens utformning).

Dokumentation och uppföljning

Förvaltaren ansvarar för att väl dokumentera alla nyskapande åtgärder och restaureringar. Förvaltaren ska även dokumentera underhållsåtgärder samt tillsyn av friluftsanläggningar.

Uppföljning av de bevarandemål som angetts i skötselplan ska göras som underlag för utvärdering av huruvida syftet med reservatet uppnås. Uppföljning genomförs av kommunen och kommer att ge vägledning om ytterligare bevarandeåtgärder krävs för att upprätthålla gynnsamt bevarandetillstånd.

Förvaltaren ansvarar även för att följa upp övriga genomförda skötselåtgärder.

Skötselplanen gäller tills vidare och revideras då uppföljningen indikerar att behov finns, eller om skötselplanen i övrigt är inaktuell.

Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

Prio	Åtgärd	Var	Frekvens
1	Uppmärkning av reservatsgräns	Se karta	Engångsåtgärd, underhåll vid behov
1	Uppsättning och underhåll av informationsskyltar	Se karta	Engångsåtgärd, underhåll vid behov
2	Webbplats		Engångsåtgärd, underhåll vid behov
2	Naturvårdsbränning	Skötselområde 2	Återkommande

